

Filmare hittade bortglömd flyktingkatastrof

5/2-08

- Den här bhutanesiska flyktingkatastrofen känner få till, eftersom medierna nästan inte alls har uppmärksammat den, säger filmaren Annika Gustafson.

I morgon, onsdag, visar hon sin dokumentär "Killing Time" på Centrum för öst- och sydöstaasiatiska studier vid Lunds universitet och deltar efteråt i ett samtal om filmen.

Annika Gustafson är född i Lund, uppvuxen på skånska landsbygden i Ringsjötrakten men sedan 1995 bosatt i Montreal, Kanada, där hon också har gjort sin filmutbildning.

Visad i Göteborg

"Killing Time" visades på Göteborgs filmfestival förra veckan.

Egentligen ville hon göra en dokumentär om traffickingproblemet i norra Indien. Många unga flickor kommer från flyktingläger i Nepal.

- Det ledde mig till de här UNHCR-lägren där cirka 100 000 flyktingar från Bhutan lever sedan 1989/90 och har nästan ingen möjlighet alls att få återvända, säger Annika Gustafson.

Ur filmen "Killing Time".

Hon kontaktade UNHCR för att få tillstånd att komma in i lägren men fick napp först då hon vände sig till en annan hjälporganisation. Human Rights Watch och Amnesty International är dessutom engagerade men västvärldens medier tiger.

Annika Gustafson.

I slutet på 80-talet införde den buddistiske kungen i Bhutan nya lagar som påverkade befolkningen i södra delen av landet. Där var majoriteten hinduer och talade ett annat språk. Nyordning-

en ledde till våldsamma protester och inbördeskrig. Mängder av människor flydde och hamnade i flyktingläger.

Samtidigt med muren

- Det här ägde rum samtidigt som muren föll, säger Annika Gustafson. Jag tror att det är en anledning till att katastrofen inte uppmärksammas mer plus det faktum att folk inte svälter ihjäl.

Trots att flertalet i lägren fortfarande har sina bhutanesiska pass vägras de av olika anledningar att återvända.

I en första vända bodde Annika Gustafson flera månader i läg-

ren, intervjuade och filmade invånarna och deras oändligt passiva tillvaro. En del har lyckats få visum för att delta i flyktingkonferenser i USA och då kunnat söka asyl.

Filmen innehåller även intervjuer med bhutaneser i USA, flera i tröstlös väntan på att få uppehållstillstånd.

I dag framställer sig Bhutan som ett fredens land och lockar främst amerikanska turister som får betala 250 dollar per dygn, tilldelas en guide och inte tillåts röra sig fritt.

Under arbetet i lägren blev Annika Gustafson sjuk, återvände till Montreal och upptäckte att hon hade fått en sköldkörtelsjukdom. Filmprojektet lades på is men efter ett år hemma i Sverige med jobb på SVT:s "Bildjournalen" återvände hon till Nepal och kunde slutföra "Killing Time". Hon planerar att klippa ned den till lämplig tv-längd. Senare i år tävlar den på en festival som Human Rights Watch anordnar i Kanada.

Text:

Annika Gustafsson

annika.gustafsson@sydsvenskan.se

